

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE

privind aprobarea Ordonanței de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Luând în considerare asumarea procesului de dezinstituționalizare ca prioritate pentru sistemul de protecție socială a persoanelor adulte cu dizabilități, concomitent cu diversificarea măsurilor de prevenire a instituționalizării și de susținere a traiului în comunitate, apreciem că neluarea de urgență a unor măsuri privind încurajarea alternativelor la serviciile rezidențiale de tip vechi, creșterea gradului de responsabilizare socială, simplificarea procedurilor administrative și fluidizarea circuitelor financiare ar putea împiedica crearea cadrului eficient și corect pentru ducerea la îndeplinire a obligațiilor asumate.

Odată cu ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, s-a identificat nevoia de actualizare sau definire și tratare a unor noi concepte, măsuri și acțiuni legate de domeniul dizabilității, prin care să se creeze un cadru unic și obiectiv de asigurare a măsurilor de egalizare a șanselor și de respectare a drepturilor persoanelor cu dizabilități. Egalizarea șanselor presupune în mod deosebit eliminarea barierelor ca proces continuu, pentru că orice obstacol poate întârzia sau limita integrarea iar orice întârziere în luarea măsurilor de facilitare a participării poate periclita, de asemenea, eforturile de integrare socială. De aici, urgența intervenției în reglementarea legitimației pentru persoana cu handicap, în baza căreia să se faciliteze accesul la drepturile și facilitățile conferite prin lege și nevoia imperativă de respectare a dreptului la transport interurban. În contextul măsurilor de simplificare la nivelul administrației publice centrale și din necesitatea mai buneii administrări și monitorizării a dreptului la transport interurban, se impune reglementarea de urgență a transferului tipăririi biletelor de călătorie de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, din bugetele acestora, în locul transportatorilor individuali; se corectează astfel o situație ale cărei urmări negative au fost sesizate deseori de mass-media. Izolarea persoanelor cu dizabilități în instituții perpetuează stigmatizarea și marginalizarea lor, încălcându-se astfel dreptul acestora de a trăi independent în comunitate, așa cum este acesta garantat prin articolul 19 din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prin ratificarea căreia România are obligația să adopte măsuri pentru a se asigura că persoanele cu dizabilități au acces efectiv la o serie de opțiuni în cadrul comunității, inclusiv la asistența personală necesară pentru a sprijini viața independentă și integrarea în comunitate.

Situația centrelor de tip vechi de dimensiuni mari necesită o deosebită atenție, problematica fiind astăzi un subiect de mare actualitate pe agenda guvernamentală.

Astfel, în cap. VII.2. *Participare* din Strategia națională, participarea persoanelor cu dizabilități la viața publică este strâns legată de autonomia acestora, care trebuie analizată în legătură cu: capacitatea juridică, mobilitatea personală și dreptul de a trăi independent.

Totuși, chiar dacă și-a asumat aceste obligații, România este încă tributară unui sistem instituționalizat de protecție socială, cu aproximativ 2,30% (18.038 de adulți cu dizabilități) la data de 31 decembrie 2017 din totalul persoanelor cu dizabilități de la nivel național aflate într-o instituție publică rezidențială de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități. În privința numărului de centre rezidențiale destinate persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate, acesta este de 417 la data de 31 decembrie 2017, dintre care 282 de centre rezidențiale, altele decât locuințele protejate, centrele de criză, centrele respiro, centrele de pregătire pentru o viață independentă. 111 centre rezidențiale funcționează cu o capacitate mai mare de 50 de locuri. Această infrastructură, caracterizată de cele mai multe ori prin clădiri cu destinație colectivă, cu aspect de unitate medicală și localizate departe de viața comunității, cu un management de multe ori defectuos și personal insuficient pregătit pentru a răspunde nevoilor de reabilitare a persoanelor asistate, nu poate asigura tranziția persoanei cu dizabilități spre viața în comunitate și reabilitare și integrare socială, prin asigurarea condițiilor pentru formarea deprinderilor de viață independentă, pregătirea educațională care să permită valorificarea potențialului propriu.

Dependența față de această infrastructură moștenită de protecție socială, precum și lipsa unor măsuri de sprijin în ceea ce privește dezvoltarea serviciilor sociale publice și private care să asigure tranziția de la un sistem instituționalizat la servicii integrate în comunitate, generează o serie de practici care îngreșesc procesul de reabilitare, dezvoltare și incluziune și a persoanelor cu dizabilități.

Întârzierea unor astfel de măsuri accentuează dificultatea intervenției, determinând creșterea decalajului între mediul normal de viață și mediul instituționalizat.

Promovarea de urgență a acestui act normativ este determinată, de asemenea, de nevoia imperioasă de reglementare a cadrului prin care procesul de dezinstituționalizare să se consolideze. Asistentul personal profesionist constituie un serviciu social alternativ pentru realizarea dezinstituționalizării și prevenirea instituționalizării, care contează în mod considerabil în închiderea instituțiilor de tip vechi pentru persoanele adulte cu handicap, de aceea toate aspectele care țin de reglementarea statutului său în relația cu membrii familiei trebuie clar delimitată.

Implicarea administrației publice locale de la nivel de municipiu, oraș sau comună în procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării este decisivă, în acest sens fiind perfect motivată posibilitatea nou introdusă ca aceasta să înființeze locuințe protejate și centre respiro/criză. De aici, urgența stabilirii finanțării centrelor de zi și centrelor rezidențiale de la bugetul de stat, inclusiv prin bugetul autorității administrației publice locale, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Justiției Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale.

În condițiile în care au fost inițiate demersurile pentru obținerea de fonduri europene pentru realizarea infrastructurii noilor centre de zi și rezidențiale, este imperios necesară stabilirea capacității centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap la maxim 50 de locuri. În corelare cu schimbările majore aduse prin procesul dezinstituționalizării, analiza nevoilor individuale a persoanelor cu handicap, redefinirea mandatului centrelor existente și avizarea de către Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități, pentru o corectă și eficientă monitorizare a condițiilor de viață a persoanelor cu dizabilități se impun ca acțiuni imediat necesare.

Modificarea componenței Comisiei superioare, prin adăugarea specializării în domeniul medicină fizică și reabilitare și a experienței în dizabilitate, corespunde urgenței implementării Strategiei naționale „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016-2020 și necesității de a limita blocajele în funcționare datorită numărului redus de medici de expertiză medicală a capacității de muncă, practica din ultimii ani evidențiind dificultăți în asigurarea resursei umane de specialitate medicală. Consolidarea rolului metodologic al Comisiei superioare, necesitatea coordonării utilizării instrumentelor de lucru în procesul de dezinstituționalizare, armonizarea modului de lucru în acord cu abordarea multidisciplinară și integrată de la nivel internațional determină modificarea de urgență a componenței Comisie superioare și a valorii indemnizației, precum și statuarea posibilității de suplimentare a numărului de membri în funcție de specificul volumului de muncă.

Neasigurarea cadrului pentru exercitarea deplină a drepturilor persoanelor cu dizabilități, inclusiv la viață independentă și integrare în comunitate, la respectarea demnității și la nediscriminare pot determina consecințe negative cu efecte grave asupra calității vieții;

<p>1. Descrierea situației actuale</p>	<p>Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare</p> <p>1. În prezent, articolul 5 cuprinde semnificațiile termenilor și expresiilor utilizate în actul normativ, fără a se face referire și la măsurile de protecție. S-a apreciat necesară definirea măsurilor de protecție ca un concept nou introdus în economia legii pentru a evidenția tipurile de servicii sociale care pot fi finanțate de la bugetul de stat, precum și structura instituțională care le stabilește.</p> <p>2. Legea nr. 448/2006 reglementează drepturi și facilități pentru persoanele cu handicap, care se acordă pe baza certificatului de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap. Accesul la aceste drepturi și facilități este condiționat de prezentarea de către persoana cu handicap, a certificatului de încadrare în grad de handicap, ceea ce presupune deținerea în permanență a acestuia, în original. În cazul pierderii sau deteriorării certificatului, persoana cu handicap este nevoită să recurgă la drumuri și demersuri suplimentare pentru a intra în posesia unui nou document. Pentru a evita astfel de situații</p>
---	---

și în acord cu un mod de legitimare utilizat internațional, se recunoaște nevoia existenței unei legitimații pentru persoana cu handicap, în baza căreia să se faciliteze accesul la drepturile și facilitățile conferite prin lege. Totodată, este necesară stabilirea instituției care eliberează legitimația și identificarea sursei de finanțare a acesteia.

3. La articolul 24, Legea nr. 448/2006 stabilește dreptul persoanelor cu handicap la gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial. În prezent, biletele pentru transportul interurban sunt tipărite de către transportatori, ceea ce nu asigură un format unic; în plus, inexistența datelor de identificare a deținătorilor pe bilete conduce la posibile fraude în sistemul de transport interurban, unele dintre acestea fiind sesizate de mass-media. Mai mult, articolul 5 din Hotărârea Guvernului nr. 680/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare prevede asigurarea costului tipăririi билетelor de călătorie de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, din bugetele acestora. Având în vedere aceste aspecte, este necesară stoparea fenomenului de fraudare, prin transferul activității de tipărire a билетelor din sarcina transportatorului în cea a direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului. Acțiunea incumbă o mai bună administrare și monitorizare a dreptului la transport interurban.
4. În momentul actual, Legea nr. 448/2006 stabilește posibilitatea ca adultul cu handicap grav sau accentuat care nu dispune de spațiu de locuit, nu realizează venituri ori realizează venituri de până la nivelul salariului mediu pe economie să beneficieze de îngrijirea și protecția unui asistent personal profesionist. Contractul de muncă al asistentului personal profesionist se încheie de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, sau de către furnizorii de servicii sociale privați, acreditați în condițiile legii. Totodată, Codul civil reglementează obligația de întreținere, stabilind persoanele între care există această obligație. În acest context, pentru a diferenția calitatea de asistent personal profesionist față de persoana care are obligația de întreținere stabilită prin Codul civil, este necesară precizarea gradului de rudenie între asistentul personal profesionist și persoana cu handicap grav sau accentuat căreia îi asigură îngrijire și protecție.
5. De asemenea, în cadrul Legii nr. 448/2006, este reglementată acordarea sumelor necesare acoperirii cheltuielilor lunare de hrană, echipament, cazarmament, materiale igienico-sanitare, precum și

sumele aferente acoperirii cheltuielilor de locuit, pentru fiecare adult cu handicap grav sau accentuat aflat în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist. Sumele prevăzute se suportă din bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București, pe a cărui rază teritorială își are domiciliul sau reședința asistentul personal profesionist. În situația în care aceste sume se suportă de către furnizorii de servicii sociale privați acreditați, decontarea acestor cheltuieli se realizează la cerere, de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, pe baza documentelor justificative, în termen de 15 zile de la data depunerii cererii. Având în vedere complexitatea și caracterul birocratic ale acestui mod de lucru, se identifică nevoia simplificării administrative, prin legiferarea acordării unei alocații unice lunare de îngrijire, reprezentând echivalentul cheltuielilor lunare de locuit, hrană și echipament, raportată la indicatorul social de referință prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

6. În momentul actual, Legea nr. 448/2006 stabilește ca sursă de finanțare pentru cheltuielile aferente asigurării îngrijirii și protecției la asistentul personal profesionist, bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București, pe a cărui rază teritorială își are domiciliul sau reședința asistentul personal profesionist.

7. Legea nr. 448/2006 stabilește, la art. 51, dreptul persoanei cu handicap de a beneficia, în anumite condiții, de servicii sociale acordate în centre de zi și centre rezidențiale de diferite tipuri, publice, public-private sau private. Tipurile de centre rezidențiale pentru persoane cu handicap sunt: centre de îngrijire și asistență; centre de recuperare și reabilitare; centre de integrare prin terapie ocupațională; centre de pregătire pentru o viață independentă; centre respiro/centre de criză; centre de servicii comunitare și formare; locuințe protejate; altele.

În prezent, în baza modificărilor și completărilor Legii nr. 448/2006, situația se prezintă astfel:

A - centrele de îngrijire și asistență, centrele de recuperare și reabilitare și centrele de integrare prin terapie ocupațională se înființează și funcționează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, cu avizul și sub îndrumarea metodologică a Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

Finanțarea centrelor publice pentru persoane adulte cu handicap care se înființează și funcționează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, se asigură din bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Justiției Sociale, la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale, aprobate potrivit legii.

B - Centrele de pregătire pentru o viață independentă, centrele respiro/centre de criză, centrele de servicii comunitare și formare și locuințele protejate, precum și centrele de zi se înființează și funcționează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

Centrele de pregătire pentru o viață independentă, centrele respiro/centre de criză, centrele de servicii comunitare și formare și locuințe protejate, precum și centrele de zise pot înființa și funcționa și în subordinea autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, cu avizul și sub îndrumarea metodologică a Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, finanțarea acestora urmând a se asigura din bugetele autorităților administrației publice locale.

Prin ratificarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prin Legea nr. 221/2010, România s-a angajat să asigure și să promoveze exercitarea deplină a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului pentru toate persoanele cu dizabilități, fără niciun fel de discriminare pe criterii de dizabilitate. Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016-2020 și programul operațional al acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 655/2016, reprezintă planul de implementare a Convenției. Astfel, realizarea dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități concomitent cu dezvoltarea măsurilor de prevenire a instituționalizării și de încurajare a traiului în comunitate, reprezintă o prioritate. Atât prin finanțare de la bugetul de stat, cât și prin atragerea de fonduri europene, prioritatea se va concretiza în extinderea infrastructurii pentru servicii sociale dezvoltate în comunitate, corespunzătoare nevoilor persoanelor cu dizabilități, și în diversificarea acestor servicii, în scopul îmbunătățirii calității vieții. Prin urmare, pentru perioada de programare 2014 - 2020, accentul se va pune pe tranziția de la un sistem bazat pe îngrijiri de tip rezidențial la unul bazat pe servicii alternative comunitare, care, în prezent, sunt insuficient

dezvoltate. Totodată, procesul de dezinstituționalizare se corelează cu creșterea responsabilizării autorităților locale de a interveni în protecția persoanelor adulte cu dizabilități, acestea urmând a fi sprijinite inclusiv prin crearea mecanismelor financiare aferente. În acest context, se identifică, pe de o parte, nevoia redefinirii tipurilor de centre rezidențiale pentru persoanele adulte cu dizabilități iar, pe de altă parte, redefinirea statutului lor instituțional în relația cu structura care înființează.

8. În prezent, în structura Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, funcționează Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare Comisia superioară, cu următoarea componență:
- a) președinte, medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă sau medicină internă sau medicină generală;
  - b) un membru, medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă sau un medic de medicină generală;
  - c) un membru cu pregătire în asistență socială;
  - d) un membru cu pregătire în psihologie;
  - e) un membru cu pregătire în domeniul juridic.

Președintele și membrii Comisiei superioare au dreptul la o indemnizație de ședință, echivalentă cu 1% din indemnizația președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016-2020 a introdus și definit conceptul de *abilitare și reabilitare*, în sensul măsurilor eficiente și adecvate, personalizate, care permit persoanelor cu dizabilități să obțină și să-și mențină maximum de autonomie și să-și dezvolte potențialul fizic, mintal, social, educațional și profesional, în vederea deplinei integrări și participări în toate aspectele vieții. Conceptul *abilitare și reabilitare* are totodată aplicabilitate în domeniul sănătății, încadrării în muncă, educației și serviciilor sociale. Acestui concept îi corespunde specialitatea medicală de medicină fizică și reabilitare, care se ocupă cu prevenirea, diagnosticarea, tratarea și managementul reabilitării persoanelor cu dizabilități, pentru recuperarea capacităților fizice și cognitive și cu recuperarea unor funcții afectate în urma unor procese patologice. Medicul specialist de medicină fizică și reabilitare face o evaluare funcțională specifică și contribuie la realizarea planului de intervenție. Luând în considerare faptul că specialitatea medicină fizică și reabilitare corespunde specificului dizabilității și are reprezentativitate mare la nivel național față de numărul redus de medici cu specialitatea de expertiză medicală a capacității de muncă, se identifică nevoia adăugării acestei specialități.

După intrarea în vigoare a Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2017, care a eliminat soluționarea, de către Comisia superioară, a

conestațiilor la încadrarea în grad de handicap, a devenit prioritară concentrarea activității acesteia pe coordonarea metodologică a întregului sistem de evaluare, alcătuit din serviciile de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap și comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, precum și pe realizarea monitorizării respectării aplicării criteriilor medicopsihosociale.

Aceste aspecte determină creșterea indemnizației de la 1%, cât este în prezent, până la 5% din indemnizația președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități. De asemenea, datorită specificității aspectelor medicale, psihologice, vocaționale, sociale etc., care pot apărea în modificarea și completarea criteriilor, se identifică nevoia suplimentării, după caz, a numărului de membri ai Comisiei superioare.

Având în vedere contextul internațional, și anume: intrarea în vigoare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, preocupările OMS pentru aplicarea CIM și CIF și având în vedere preocuparea accentuată la nivel mondial pentru domeniul dizabilității, există posibilitatea solicitării de participare a membrilor Comisiei superioare la diferite conferințe și congrese în țară și în străinătate, ceea ce determină nevoia alocării, în anumite situații, a drepturilor aferente deplasărilor.

În momentul de față, potrivit art. 85 alin.(10) din Legea nr. 448/2006, Criteriile medicopsihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de handicap sunt aprobate prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al ministrului sănătății. Complexitatea acestui document implică în activitatea de elaborare, membrii Comisiei superioare, motiv pentru care se identifică necesitatea reglementării acestei atribuții în actul normativ.

10. În prezent, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități finanțează proiecte ale organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției persoanelor cu handicap. Unul din principiile care stau la baza atribuirii contractelor de finanțare nerambursabilă, așa cum este reglementat în Legea nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, este cofinanțarea, în sensul că finanțările nerambursabile trebuie însoțite de o contribuție din partea beneficiarului de minimum 10% din valoarea totală a finanțării. Având în vedere aceste aspecte, este necesară modificarea art. 99 din Legea nr. 448/2006, în vederea realizării unei unități de concordanță cu legislația specifică regimului finanțărilor, prin finanțarea de către Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități a proiectelor organizațiilor

	<p>neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției persoanelor cu handicap, în proporție de până la 98%.</p> <p>11. La articolul 100, Legea nr. 448/2006 stabilește faptele care constituie contravenții precum și modalitatea de sancționare în cazul nerespectării obligațiilor instituite. Având în vedere modificările aduse cadrului legal, care au implicat modificările unor articole și a alineatelor acestora, s-a identificat nevoia de modificare a articolului 100, prin corelarea articolelor care reglementează obligațiile cu cele care reglementează aplicarea sancțiunilor.</p>
<p>1¹. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora</p>	
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Se introduce semnificația conceptului „măsuri de protecție” fiind identificată și structura instituțională care le stabilește. Astfel, la articolul 5 se introduce un nou punct cu următorul cuprins: „măsuri de protecție - măsuri stabilite de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, cuprinse în programul individual de reabilitare și integrare socială, de tip: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii sociale la domiciliu și centre de zi sau rezidențiale.” 2. Se clarifică una din atribuțiile direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, “de a identifica barierele și de a acționa în vederea realizării accesului deplin al persoanelor cu dizabilități în societate”, prin eliminarea demersurilor suplimentare pe care le face persoana cu handicap care pierde sau căreia i se deteriorează certificatul cu care își dovedește calitatea de persoană cu handicap. Legitimația reprezintă un document unic, prin care se statuează calitatea de

persoană cu handicap, beneficiară a drepturilor și facilităților din Legea nr. 448/2006, costurile fiind suportate din bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București. Totodată, se stabilește faptul că modelul legitimației va urma să fie aprobat prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale, astfel încât să fie recunoscută pe întreg teritoriul țării.

3. La articolul 24 se introduce un nou alineat potrivit căruia dreptul persoanelor cu handicap la transport interurban gratuit se asigură în baza biletelor de călătorie gratuită care se tipăresc de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București. Costul tipăririi biletelor de transport interurban este suportat din bugetele acestora.
4. La articolul 45 din Legea nr. 448/2006, se instituie asigurarea îngrijirii și protecției persoanei cu handicap grav sau accentuat la asistentul personal profesionist, altul decât soțul, soția sau rudele în linie dreaptă.
5. Pentru fiecare adult cu handicap aflat în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist se acordă o alocație lunară de îngrijire reprezentând cheltuieli lunare de locuit, hrană și echipament, astfel:
  - 1,2 ISR pentru persoana adultă cu handicap accentuat;
  - 1,5 ISR pentru persoana adultă cu handicap grav.Alocația astfel introdusă înlocuiește sumele prevăzute pentru acoperirea cheltuielilor lunare de hrană, echipament, cazarmament, materiale igienico-sanitare, precum și sumele aferente acoperirii cheltuielilor de locuit, pentru fiecare adult cu handicap grav sau accentuat aflat în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist.
6. În vederea realizării unei unități de concordanță cu prevederile cuprinse la pct. 5, este necesară stabilirea sursei de finanțare a sumelor necesare asigurării îngrijirii și protecției la asistentul personal profesionist de la bugetele locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale.
7. Tipurile de centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap vor fi: locuințe protejate; centre pentru viață independentă; centre de abilitare și reabilitare; centre de îngrijire și asistență; centre respiro/centre de criză. Redenumirea tipurilor de centre presupune analiza nevoilor individuale a persoanelor cu handicap aflate în centrele existente în prezent și solicitarea avizului de înființare de la Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități, în baza unei metodologii de reorganizare elaborată de aceasta. Totodată, se stabilește capacitatea centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap, care nu poate fi mai mare de 50 de locuri.

Se menține reglementarea potrivit căreia centrele de zi și centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap se înființează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, în subordinea consiliilor județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului. Se introduce posibilitatea ca autoritatea administrației publice locale de la nivel de municipiu, oraș sau comună, să înființeze locuințe protejate și centre respiro/criză.

Finanțarea măsurilor de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Justiției Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale. Astfel, se asigură echitatea în ceea ce privește modul de finanțare a măsurilor de protecție prin care se realizează dezinstituționalizarea, ca proces prioritar.

8. Modificarea componenței Comisiei superioare, prin adăugarea specializării în domeniul medicină fizică și reabilitare și a experienței în dizabilitate, corespunde urgenței implementării Strategiei naționale „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016-2020. Componența Comisiei superioare se modifică astfel:

a) un membru, medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă sau medicină fizică și de reabilitare sau medicină generală și experiență în dizabilitate;

b) un membru cu pregătire în asistență socială și experiență în dizabilitate;

c) un membru cu pregătire în psihologie și experiență în dizabilitate;

d) un membru cu pregătire în domeniul juridic și experiență în dizabilitate.

Totodată, pentru facilitarea activității Comisiei superioare, care funcționează în structura Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, componența nominală, inclusiv președintele se aprobă prin decizie a președintelui acesteia.

Având în vedere urgența consolidării rolului metodologic al Comisiei superioare pentru întreg sistemul de evaluare și specificitatea aspectelor medicale, psihologice, vocaționale, sociale etc., care pot apărea în modificarea și completarea criteriilor, se modifică atât valoarea indemnizației de la 1%, cât este în prezent, până la 5% din indemnizația președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu

Dizabilități, cât și numărul de membri care poate fi suplimentat în funcție de specificul volumului de muncă.

Totodată, pentru a răspunde nevoilor de reprezentare a domeniului specific de activitate al instituției în anumite situații, se reglementează acordarea drepturilor de delegare în conformitate cu legislația în vigoare.

9. Se completează atribuțiile Comisiei superioare cu cea de elaborare, modificare și sau completare a Criteriilor medicopsihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de handicap a persoanelor adulte, aprobate prin ordin comun al ministrului muncii și justiției sociale și al ministrului sănătății, la propunerea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

10. Realizarea unei unități de concordanță cu legislația specifică regimului finanțărilor nerambursabile, prin modificarea art. 99 din Legea nr. 448/2006, astfel: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități finanțează, în proporție de până la 98%, proiecte ale organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției persoanelor cu handicap.

11. Completarea articolului 100 astfel încât să existe o corelare între articolele care reglementează obligații cu cele care reglementează aplicarea sancțiunilor pentru nerespectarea acestora, în sensul modificării amenzii pentru *parcarea altor mijloace de transport pe locurile de parcare adaptate, rezervate și semnalizate prin semn internațional pentru persoane cu handicap, de la 1.000 lei la 2.000 lei și ridicarea mijlocului de transport de pe locul de parcare respectiv.*

Dispoziții tranzitorii

Art. II.

Procesul de dezinstituționalizare cuprinde o amplă analiză a situației centrelor rezidențiale care va determina modificarea denumirii și a statutului lor instituțional. În acest sens se instituie obligația ca, până la 31 decembrie 2018, centrele rezidențiale, publice sau private să se înființeze prin reorganizare, cu avizul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, ținând cont de nevoile individuale a beneficiarilor corelat cu standardele specifice de calitate.

Pentru a asigura caracterul unitar al etapei de reorganizare, în termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități va elabora Metodologia de reorganizare a centrelor rezidențiale, care se va aproba prin decizie a președintelui și se va publica în Monitorul Oficial al României, Parte I.

De asemenea, în cadrul procesului de dezinstituționalizare, până la 31 decembrie 2018, direcțiile generale de asistență generală și protecția

copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București și furnizorii de servicii sociale privați, acreditați vor elabora Planurile de restructurare a centrelor rezidențiale cu capacitate mai mare de 50 locuri. Planul de restructurare va urma un circuit de avizare și aprobare bine precizat, astfel încât să se asigure în cele mai bune condiții tranziția persoanelor cu handicap beneficiare de servicii sociale în instituții rezidențiale de tip vechi în alternativele de tip familial sau rezidențial nou înființate.

Pentru a asigura caracterul unitar al etapei de restructurare, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități va elabora Metodologia de elaborare a Planului de restructurare, care se aprobă prin decizie a președintelui și se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. III

Pentru a determina autoritățile publice locale să procedeze la restructurarea instituțiilor de tip vechi, se impune de urgență reglementarea, începând cu 1 ianuarie 2019, a diminuării, anual cu 25%, a finanțării de la bugetul de stat a centrelor rezidențiale a căror capacitate este mai mare de 50 locuri urmând ca, începând cu 1 ianuarie 2022, finanțarea lor să se asigure exclusiv din bugetul județului, respectiv al sectorului municipiului București.

Neîndeplinirea dispozițiilor referitoare la: neînființarea prin reorganizare, până la 31 decembrie 2018 a centrelor rezidențiale publice sau private, la neelaborarea planurilor de restructurare a centrelor rezidențiale cu capacitate mai mare de 50 de locuri, conduce la întârzierea procesului de dezinstituționalizare menținând izolarea persoanelor cu dizabilități în instituții, fără a asigura dreptul egal al tuturor persoanelor cu dizabilități de a trăi în comunitate, prin servicii comunitare de suport necesară vieții și integrării în comunitate, precum și pentru prevenirea izolării sau segregării de comunitate, obligație asumată prin ratificarea de către România a Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

De asemenea, măsurile de diminuare cu 25% anual, începând cu 1 ianuarie 2019 a finanțării de la bugetul de stat a centrelor rezidențiale a căror capacitate este mai mare de 50 de locuri sunt de natură să determine autoritățile locale să intervină cu fermitate pentru asigurarea condițiilor de implementare a noilor reglementări.

Art. IV

În termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se emite decizia președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități privind componența nominală a Comisiei Superioare.

3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ are ca obiect revizuirea unor proceduri administrative fără impact macroeconomic relevant.
1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prezentul act normativ are impact asupra domeniului ajutoarelor de stat.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
2.1. Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ vizează și introducerea declarației informative privind beneficiarii sponsorizărilor/mecenatului/burselor private, fără impactrelevant.
2.2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul
3. Impactul social	
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt,
pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mil. lei -

Indicatori	Anul curent 2018	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	7
1) Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea:		-				
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe veniturile microîntreprinderilor						
(iii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2) Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea:						
(i) cheltuieli de personal	0,12	0,36	0,4	0,44	0,48	0,36
(ii) bunuri și servicii						

b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3) Impact financiar, plus/minus, din care:	0,12	0,36	0,4	0,44	0,48	0,36
a) buget de stat	0,12	0,36	0,4	0,44	0,48	0,36
b) bugete locale						
4) Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5) Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

<p>6) Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare</p>		<p>Modificari la nivelul Comisiilor superioare:</p> <p>(15542*1%*5 membri*15 sedinte medie*12 luni) – (155421ei*3,5%*4 membri*10 sedinte*12 luni + 15542*5%*3 membri*7 sedinte*12 luni = 139878 – (261106 + 195829) = - 317057</p>				
<p>7) Alte informații</p>	<p>Reorganizarea centrelor rezidențiale presupune redistribuirea beneficiarilor și a personalului în structurile/infrastructura socială nou creată (centre până la 50 locuri), ceea ce nu determină un efort financiar suplimentar pentru funcționarea acestora, finanțarea fiind asigurată prin raportare la standardul de cost/beneficiar.</p>					

Referitor la componența Comisiei Superioare și la posibilitatea suplimentării numărului de membri, menționăm că aceasta va interveni numai în situații bine determinate, în scopul elaborării/îmbunătățirii criteriilor de încadrare în grad de handicap și a altor instrumente de lucru necesare în procesul de evaluare complexă și/sau dezinstituționalizare/prevenire a instituționalizării. Suplimentarea numărului de membri nu va constitui o regulă de lucru ci va fi soluția la care se va apela în situația necesității unor expertize suplimentare. Aceasta presupune încadrarea în fondurile bugetare alocate .

Astfel, estimarea impactului financiar aferent modificărilor numărului de membri al Comisiei superioare și a indemnizației de ședință este de 317.057 lei, rezultat din diferența dintre cheltuiala estimată ca urmare a modificărilor (456935lei) și cheltuiala actuală (139878 lei)

- Pentru cei 4 membri permanenți ai Comisiei Superioare, ținând cont de limitarea indemnizației de ședință precum și a procentului lunar de maxim 35% din indemnizația președintelui ANPD:

$15542 \text{ indemnizația președintelui} * 3,5\% \text{ (procentul mediu al indemnizației de ședință)} * 10 \text{ (nr mediu lunar de sedinte)} * 4 \text{ membri permanenți} * 12 \text{ luni} = 261106 \text{ lei}$

- Pentru cei 3 membri nepermanenți ai Comisiei Superioare, ținând cont de limitarea indemnizației de ședință precum și a procentului lunar de maxim 35% din indemnizația președintelui ANPD

$15542 \text{ indemnizația președintelui} * 5\% \text{ (procentul maxim al indemnizației de ședință)} * 7 \text{ (nr mediu lunar de sedinte)} * 3 \text{ membri nepermanenți} * 12 \text{ luni} = 195829 \text{ lei}$

Pentru anul 2018 impactul rezultat este de 0,3 mil /12*5 luni = 0,125 milioane

Estimarea impactului pentru anii 2019-2022 ține cont de majorarea salariului minim în funcție de care se calculează indemnizația președintelui ANPD (8 salarii minime): în anul 2019 – 17006 lei, în anul 2020 – 18479 lei, în anul 2021 – 19935lei, în anul 2022 – 21423 lei.

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

a)

1. Proiect de hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative (Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 448/2006, cu modificările și completările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 680/2007 privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 430/2008 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, cu modificările și completările ulterioare.)

b)

1. Ordin al ministrului muncii și justiției sociale pentru aprobarea Modelului legitimației pentru persoanele cu handicap.

2. Hotărârea Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 680/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare.

3. Decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități pentru aprobarea componentei nominale a Comisiei superioare .

	<p>4. Decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, pentru aprobarea Metodologiei de reorganizare a centrelor rezidențiale pentru persoanele adulte cu handicap.</p> <p>5. Decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, pentru aprobarea Metodologiei de elaborare a Planului de restructurare.</p>
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.	Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
2) Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	
3) Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4) Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Modificările legislative nu contravin jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene.
5) Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6) Alte informații	
<p>Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>	
1) Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	În procesul de elaborare a prezentului act normativ au fost îndeplinite procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională, cu modificările și completările ulterioare.
2) Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.	Nu este cazul.

<p>3) Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative</p>	<p>Proiectul de act normativ a fost transmis spre consultare Asociației municipiilor din România, Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România, Asociației Orașelor din România și Asociației Comunelor din României, conform dispozițiilor Hotărârea Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative, prin adresa nr. 1332/DIB/18.06.2018</p>
<p>4) Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>5) Informații privind avizarea de către:</p>	
<p>a) Consiliul Legislativ</p>	<p>Consiliul Legislativ a avizat favorabil prezentul act normativ prin avizul nr. 704/2018.</p>
<p>b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>c) Consiliul Economic și Social</p>	<p>Consiliul Economic și Social a avizat favorabil prezentul act normativ prin avizul nr. 3873/2018..</p>
<p>d) Consiliul Concurenței</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>e) Curtea de Conturi</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>6) Alte informații</p>	<p>Nu este cazul.</p>

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

<p>1) Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ</p>	<p>În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, propunerea legislativă a fost afișată pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Justiției Sociale pentru dezbatere publică și a fost dezbătută în cadrul Comisiei de dialog social, constituită la nivelul Ministerului Muncii și Justiției Sociale.</p>
<p>2) Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>3) Alte informații</p>	<p>Nu este cazul.</p>

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

<p>1) Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>2) Alte informații</p>	<p>Nu este cazul</p>

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

VIORICA DĂNCILĂ

